

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatele **L. J.**, zastoupeného Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou se sídlem v Praze 2, I. P. Pavlova 3, za účasti **Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2004, č. j. 48 Az 105/2004 - 31,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 2. 4. 2004, č. j. OAM-4574/VL-19-HA08-2002, nebyl stěžovateli dle ust. § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), udělen azyl, a současně bylo vysloveno, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování dle ust. § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, která byla zamítnuta napadeným rozsudkem krajského soudu, protože soud dospěl k závěru, že rozhodnutí správního orgánu vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci a bylo vydáno v souladu s právními předpisy.

Ve včas podané kasační stížnosti namítl stěžovatel, že se krajský soud nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v řízení v souladu s platnými právními předpisy a vycházel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci (dle § 3 odst. 4 a § 46 správního řádu). Správní orgán řádně nezkoumal, zda jsou dány podmínky dle ust. § 14 zákona o azylu. Krajský soud se dále nezabýval tím a v odůvodnění rozsudku neuvedl, zda správní uvážení nepřekročilo meze zákona a zda jej správní orgán nevyložil příliš úzce. Ve stěžovatelově případě bylo nutné

zvážit, zda-li nemohly být jím uváděné sociální důvody podřazeny pod ust. § 14 zákona o azylu jako důvody humanitární. Stěžovatel rovněž vyjádřil svou obavu z možných následků svého návratu do Čínské lidové republiky, kdy by se ocitl v naprosto neřešitelné situaci, což dle názoru stěžovatele také zakládalo humanitární důvod. Stěžovatel navrhl zrušení rozhodnutí a vrácení věci zpět k dalšímu řízení. Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Správní orgán ve svém vyjádření popřel oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozhodnutí krajského soudu, bylo vydáno v souladu s právními předpisy. Odkázal na správní spis a uvedl, že stěžovatel podal žádost o udělení azylu z důvodu legalizace svého pobytu v České republice a z důvodu ekonomických problémů v zemi původu. Poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Azs 65/2003 a sp. zn. 3 Azs 12/2003. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Ze správního spisu, který soudu předložil správní orgán, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Stěžovatel podal dne 4. 10. 2002 návrh na zahájení řízení o udělení azylu. Dne 17. 7. 2003 byl se stěžovatelem veden, v čínském jazyce za účasti tlumočníka, pohovor k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky, ze kterého byl vyhotoven protokol. Stěžovatel uvedl, že o azyl žádá, protože je mu tady dobře, chtěl by zde zůstat žít a pracovat. V Číně neměl kde žít, jelikož mu záplavy vzaly dům, neměl prostředky na živobytí, neměl co jíst. Dále uvedl, že nemá peníze, práci, proto žádá o azyl. Vzhledem ke svým problémům ze žaludkem, střevem, později dodal, že i s hlavou a bokem, by se zde chtěl léčit a najít si zde práci. Ze spisu dále vyplynulo, že se stěžovatel uváděl pod jménem G. W. X., (se kterým má shodné otisky prstů), což však stěžovatel popřel.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Dle písm. b) citovaného ustanovení lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Dle ust. § 14 zákona o azylu lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12.

Vzhledem k okolnosti, že stěžovatel uvádí jako právní důvody kasační stížnosti ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., je třeba se nejprve vyjádřit k dopadu těchto ustanovení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento

je nesprávně vyložen. Skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál ve spisu obsažený jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru vede k jiným skutkovým závěrům, než jaké učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění skutkového závěru. Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozhodnutí krajského soudu ani v rozhodnutí správního orgánu neshledal. Rozhodnutí obou orgánů plně vycházejí ze spisového materiálu a byla vydána v souladu s právním řádem.

Pokud je stěžovatelem namítáno, že správní orgán porušil povinnost zjistit přesně a úplně skutečný stav věci, Nejvyšší správní soud se s tímto nemůže ztotožnit, neboť skutkový stav byl správním orgánem zodpovědně a řádně zjištěn, což je patrné ze správního spisu. Jak vyplývá z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 42/2003 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, „jestliže cizinec v řízení o udělení azylu vůbec netvrdil, že je pronásledován či diskriminován ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, není posouzení politické situace a stavu dodržování lidských práv ve státě, jehož občanství cizinec má, nezbytné“.

S ohledem na tvrzení stěžovatele, který se domnívá, že splňuje podmínky pro udělení azylu z humanitárních důvodů, považuje Nejvyšší správní soud za vhodné podotknout následující. Ze zákonné dikce je zřejmé, že na udělení azylu dle § 14 cit. zákona není právní nárok. Správnímu orgánu zákon dává možnost posuzovat na základě správního uvážení případ od případu. O udělení azylu na základě § 14 zákona o azylu nelze podat žádost, takže správní orgán sám posoudí, v případě, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro udělení azylu taxativně stanovené ust. § 12 citovaného zákona, zda je možné udělit azyl z humanitárního důvodu, přičemž v případě stěžovatele podmínky pro jeho udělení v zákonem stanovených mezích správního uvážení neshledal. Samotná skutečnost, že stěžovatel nemá v Číně kde bydlet a že od svých 13ti let neviděl svou matku, nemůže na věci nic měnit. Správní orgán vycházel zcela ze skutečností, které jsou součástí spisového materiálu, a po jejich vyhodnocení dospěl, stejně jako soud, ke správným právním závěrům.

Ze shora uvedeného vyplývá, že ani soudu nelze v dané věci vytýkat, že stejně jako správní orgán nezohlednil dikci ust. § 14 zákona o azylu. Jak bylo již uvedeno, azyl z humanitárního důvodu lze udělit pouze v případě hodného zvláštního zřetele, proto na něj není právní nárok a zůstává tak pouze v režimu správního uvážení posoudit důvody žadatele o azyl. Správní orgán se pečlivě zabýval nejen obecnou situací v Číně z hlediska podmínek udělení azylu, včetně okolností týkajících se možného návratu stěžovatele do vlasti, a to jak základě podkladů, které citoval v napadeném rozhodnutí, tak i konkrétní osobní situace stěžovatele. Pokud poté rozhodl na základě takto obsáhle a podrobně provedeného dokazování, soud mu nemohl nic vytknout, jestliže se rozhodl nevyužít možnosti udělit azyl z humanitárního důvodu dle ust. § 14 zákona o azylu. Stejně tak nelze nic vytknout ani soudu, který přezkoumával zákonnost postupu správního orgánu, a který žalobu proti jeho rozhodnutí zamítl. Navíc je z odůvodnění napadeného rozhodnutí zcela zřejmé, jakými úvahami byl tento soud při přezkoumávání rozhodnutí správního orgánu veden.

Jak bylo vyjádřeno v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, „smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu

může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“

Z výše uvedeného je zřejmé, že důvody, které uvádí stěžovatel, nemohou být podřazeny pod případ hodný zvláštního zřetele, za jehož existence je možné udělit azyl z humanitárního důvodu. Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje.

Pokud stěžovatel v průběhu řízení o kasační stížnosti zaslal soudu přípis, ve kterém uvedl, že jeho pravé jméno je X. G., Nejvyšší správní soud k tomuto tvrzení nepřihlédl, neboť stěžovatel ho doložil pouhými neověřenými fotokopiiemi pasu a listin vydaných matričním úřadem a kanceláří pro zahraniční záležitosti.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Stěžovatel podal návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle ust. § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl, neboť má za to, že rozhodnutím ve věci odpadl pro vydání předmětného usnesení důvod.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Správní orgán nárok na náhradu nákladů řízení nevznese, proto mu ho soud nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. března 2006

JUDr. Radan Malík
předseda senátu